

ROZPOČET NA VEREJNÉ ZDRAVOTNÉ POISTENIE NA ROK 2011

DÔVERA zdravotná poisťovňa, a.s.

Bratislava, november 2010

OBSAH

1. Komentár k rozpočtu zdravotnej poisťovne na rok 2011	3
2. Makroekonomické predpoklady.....	4
3. Rozpočtové východiská.....	5
4. Odhad počtu poistencov	7
5. Rozpočet príjmov a výdavkov	8
5.1. Rozpočet príjmov	8
5.2. Rozpočet výdavkov.....	9
6. Príloha rozpočtu.....	11

1. KOMENTÁR K ROZPOČTU ZDRAVOTNEJ POISŤOVNE NA ROK 2011

DÔVERA zdravotná poisťovňa, a. s. (do 31.12.2009 s obchodným menom APOLLO zdravotná poisťovňa, a.s.) (ďalej aj ako "DÔVERA"), bola založená zakladateľskou listinou zo dňa 21. decembra 2004 spísanou vo forme notárskej zápisnice č. N 537/2004, Nz 93994/2004 v zmysle ust. § 68 a nasl. zák. č. 581/2004 a § 154 - 220 Obchodného zákonníka transformáciou Chemickej zdravotnej poisťovne Apollo a zapísaná do príslušného obchodného registra od 01.09.2005. IČO Spoločnosti je 35 942 436.

Hlavným predmetom činnosti DÔVERY je vykonávanie verejného zdravotného poistenia (ďalej aj ako "VZP") v rozsahu a podľa zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Povolenie na vykonávanie verejného zdravotného poistenia vydal Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej aj ako "Úrad") dňa 19.05.2005, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 03.06.2005.

Rozpočet na verejné zdravotné poistenie na rok 2011 (ďalej len „Rozpočet“) je vypracovaný v období prebiehajúceho legislatívneho procesu noviel regulujúcich verejné zdravotné poistenie, jeho vykonávanie a poskytovanie zdravotnej starostlivosti. Rovnako nie je ukončený ani legislatívny proces schvaľovania rozpočtu verejnej správy na roky 2011 až 2013. Celkový vplyv potenciálnych legislatívnych zmien nie je, žiaľ, možné v tejto chvíli vzhľadom na osobitosti legislatívneho procesu a jeho aktuálny stav spoľahlivo kvantifikovať. Z tohto titulu zostáva neistota v rozpočtových východiskách a predpokladoch nad'alej významná.

Kalkulácie okrem predpokladaného legislatívneho vývoja ďalej vychádzajú z analýz a predikcii vývoja počtu a štruktúry poistného kmeňa, výberu poistného, dopadu zmeny indexu rizika nákladov pri prerozdeľovaní preddavkov na poistné a poistného, vývoja príjmových a výdavkových položiek a v neposlednom rade súčasného a predikovaného vývoja makroekonomických parametrov.

Rozpočet je pripravovaný v období, kedy hospodárska a sociálna sféra stále pociťuje dosahy hospodárskej krízy. Tie sa odzrkadľujú priamo, i keď diferencovane, v jednotlivých odvetviach národného hospodárstva a na vládnej úrovni v podobe spotreby verejnej správy. Kalkulujeme s tým, že uvedené vplyvy budú i nad'alej prenášané do oblasti sociálnej a zdravotníckej s priamym vplyvom na disponibilné zdroje verejného zdravotného poistenia.

V predkladanom rozpočte vychádza DÔVERA predovšetkým z cieľa efektívne a v rámci dostupných zdrojov zabezpečiť zdravotnú starostlivosť pre svojich poistencov, v primeranej kvalite, dostupnosti a v rozsahu, ktorý im podľa ich zdravotného stavu a legislatívnych podmienok prináleží.

2. MAKROEKONOMICKÉ PREDPOKLADY

Základné vstupné makroekonomické parametre rozpočtu vychádzajú z dostupných aktuálnych externých¹ a interných predikcií vývoja národného hospodárstva a verejných financií SR a predpokladaných dopadov hospodársko-politických rozhodnutí na reálnu ekonomiku a sociálnu sféru v SR.

Relevantné údaje o vývoji reálnej ekonomiky SR vypovedajú o naštartovaní hospodárskeho rastu v roku 2010. Za tri štvrtroky 2010 vzrástla reálna ekonomika Slovenska medziročne o 4,2 %.² Ekonomický rast v roku 2010 má však spomaľujúcu dynamiku a neodráža sa v dopyte po pracovnej sile. Celkový počet pracujúcich klesol v priemere o 2 %, čo v celkovom vyjadrení znamená stratu 44 tis. pracovných miest. Počet zamestnancov sa znižuje s ešte vyššou dynamikou.

Priemerný počet evidovaných nezamestnaných dosiahol za 10 mesiacov hodnotu 381,4 tis. osôb a miera evidovanej nezamestnanosti vzrástla o 1,6 percentuálneho bodu na 14,2 %, keď za rovnaké obdobie minulého roku dosiahla úroveň 12,6 %. Medziročne tak bolo v evidencii uchádzačov o zamestnanie o 48,4 tis. osôb viac. Štatistika priemernej nominálnej mesačnej mzdy za 1. polrok 2010 vypovedá o medziročnom spomalení dynamiky jej rastu z 3,7 % v prvom polroku 2009 (prírastok o 26 eur) na 2,8 % v 1. polroku 2010 (prírastok o 20 eur). V 2. štvrtroku 2010 dosiahla priemerná mzda zamestnancov v hospodárstve SR 741 eur.

Relatívne silný, (vo väzbe na silný pokles produkčnej výkonnosti v roku 2009 a prejavujúci sa tak bázický efekt) ale spomaľujúci ekonomický rast nie je zatiaľ determinovaný takými faktormi (domácim efektívnym dopytom a najmä tvorbou fixného kapitálu), ktoré by vytvárali podmienky pre jeho dlhodobú udržateľnosť a tvorbu stálych pracovných miest. Odhadujeme, že spomaľovanie výkonnosti bude pokračovať aj v budúcom roku a to najmä pod vplyvom pôsobenia opatrení zameraných na jeden cieľ – konsolidáciu verejných financií. Pomalší rast vonkajšieho dopytu možno odvodzovať od realizácie úsporným vládnymi opatrení relevantného zahraničia. Taktiež je reálne kalkulovať i so spomaľovaním rastu domáceho dopytu ovplyvneného opatreniami smerujúcimi ku konsolidácii verejných financií SR.

V súvislosti s analýzou hospodársko-politického vývoja SR a monitoringom krátkodobých sociálno-ekonomických štatistík pre rozpočtované ciele, v nasledujúcom roku kalkulujeme s takým makroekonomickým vývojom, ktorý bude obnovovať dopyt po pracovnej sile len v malej miere a prejaví sa len pozvoľna znižovaním nezamestnanosti. Pozitívny efekt rastu zamestnanosti niektorých odvetví bude tlmený úspornými vládnymi opatreniami a ich vplyvom na trh práce a mzdy.

¹ Najmä: IFP – Inštitút finančnej politiky, NBS – Národná banka Slovenska, INFOSTAT.

² Podľa rýchleho odhadu hrubého domáceho produktu a zamestnanosti v 3. štvrtroku 2010 zverejneného ŠÚ SR.

3. ROZPOČTOVÉ VÝCHODISKÁ

Bázou pre rozpočtové kalkulácie a vypracovanie predkladaného materiálu boli:

- » predpokladané legislatívne zmeny pre rok 2011,
- » predpoklad stabilizácie regulačných pravidiel v priebehu roku 2011,
- » predpokladaný makroekonomický vývoj, vývoj počtu a štruktúry poistencov, výberu poistného, prerozdelenia poistného, ako aj vývoj v nákladových a výdavkových položkách v priebehu roku 2011.

Hospodársku a finančnú situáciu verejného zdravotného poistenia v roku 2011 bude naďalej ovplyvňovať trhové prostredie s tromi zdravotnými poisťovňami v systéme verejného zdravotného poistenia. To vzišlo z integrácie zdravotných poisťovní Dôvera a Apollo a zo zlúčenia Spoločnej a Všeobecnej zdravotnej poisťovne. Pre rok 2011 kalkulujeme s trhovým rozdelením, kde 2/3 obyvateľstva sú poistencami štátnej zdravotnej poisťovne, 1/4 sú poistencami DÔVERY a ostatní sú poistencami zdravotnej poisťovne Union, berúc do úvahy fakty o zmene zdravotnej poisťovne k 1.1.2011. Uvedené rozdelenie trhu sa prejavuje najmä v prerozdelení poistného, ale i v oblasti zmluvných vzťahov s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti.

Ďalším faktorom determinujúcim hospodársku a finančnú situáciu v priebehu roku 2011 bude doznievanie negatívnych efektov hospodárskej krízy, ktoré budú pôsobiť odvetvovo a sektorovo diverzifikovane. Neistota zohráva v procese očakávaní, kalkulácií a predikcií stále významnú úlohu. Vplyvy negatívneho hospodárskeho vývoja v roku 2009 sú prenášané ďalej do sociálnej a zdravotníckej oblasti s implicitným časovým oneskorením. Stav podnikovej sféry a stav a možnosti verejných financií v súčasnosti neponúkajú možnosti naštartovania takého ekonomického rastu, ktorý by v krátkej dobe (pre rok 2011) zabezpečil dynamický rast zamestnanosti a miezd. Je reálne očakávať, že globálne prejavy oživenia ekonomiky budú pozorovateľné pozvoľne a až v ďalších rokoch.

Základné parametre použité v rozpočtových kalkuláciách vychádzajú zo v súčasnosti navrhovaných legislatívnych podmienok. V zmysle zákona 580/2004 o zdravotnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „Zákon“) vychádzajú nasledovné kalkulačné parametre:

- Platba štátu za poistencov podľa §11 ods. 8 písm. a) až h), j), o) a p) platného Zákona je kalkulovaná zmysle §12 ods. 1 písm. f) Zákona pre sadzbu poistného vo výške 4,32 % a §13 ods. 11 platného Zákona. Priemerná mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve SR zistená Štatistickým úradom Slovenskej republiky (ŠÚ SR) za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza rozhodujúcemu obdobiu predstavuje 744,50 eur. Výška štátom plateného poistného na zdravotné poistenie v rozpočtovom roku 2011 je navrhovaná v sume 1 197 816 tis. eur, čo predstavuje pokles o 6,8 %, t.j. 87 mil. eur. Pri danej sadzbe poistného a vymeriavacom základe pokrýva poistné za 3 104 tis. poistencov. Mesačná platba na ekonomicky neaktívneho poistenca tak predstavuje 32,16 eur, kým v roku 2009 to bolo 34,56 eur. Pri výbere poistného za poistencov §11 ods. 8 písm. a) až h), j), o) a p) platného Zákona

kalkuluje rozpočet s úspešnosťou výberu poistného vo výške 99,4 % pre sumu preddavkov v rozpočtovom roku.

- Vymeriavací základ za platiteľov podľa §11 ods. 1 písm. a) a c) platného Zákona je definovaný v §13 Zákona. Minimálny vymeriavací základ definuje §13 ods. 15 Zákona ako minimálnu mzdu zamestnanca podľa osobitného predpisu. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 408/2010 Z. z. stanovuje sumu minimálnej mzdy na rok 2011 vo výške 317 eur. Pre platiteľov podľa § 11 ods. 1 písm. a) a c) Zákona určuje v §16 ods. 8 písm. a) a d) Zákona výšku mesačného preddavku na poistné najviac vo výške určenej sadzbou poistného [§12 ods. 1 písm. a) a d) Zákona] z trojnásobku priemernej mesačnej mzdy. Celková kalkulácia príjmov poistencov podľa §11 ods. 3 Zákona je diferencovaná štruktúrou poistencov podľa ich príjmovej kategórie.
- Kalkulácia príjmov od poistencov podľa §11 ods. 4 platného Zákona je definovaná podľa §12 ods. 1 písm. c) a §13 ods. 6 a ods. 17 berúc do úvahy štruktúru poistencov podľa ich príjmovej kategórie a počtu poistencov so súbehom platiteľov poistného.
- Kalkulácia poistného za poistencov podľa §11 ods. 2 platného Zákona je daná preddavkom na poistné podľa §16 ods. 8 písm. e) Zákona.

Rozpočet DÔVERY na rok 2011 ďalej vychádza z interných a externých projekcií relevantných ekonomických indikátorov a podnikových údajov v čase, keď viaceré kalkulačné parametre nie sú definitívne známe a predpoklady naštartovania ekonomického rastu, ktorý bude založený na prvkoch stability a udržateľnosti, sú veľmi otáznе. Kalkulácie v predkladanom rozpočte sú teda realizované v tomto zmysle a implicitne obsahujú nasledovné nezanedbateľné riziká:

- hospodárska politika a makroekonomický vývoj v roku 2011 s vplyvom na vývoj sociálno-ekonomickej sféry, zamestnanosti a nominálnych miezd v hospodárstve SR,
- verejné financie, na ktoré je viazaná výška štátom plateného poistného na verejné zdravotné poistenie najmä z pohľadu ich konsolidácie,
- vplyv zmeny indexov rizika nákladov a pripravovaných zmien v mesačnom prerozdeľovaní poistného,
- platobná neschopnosť, resp. zhoršenie platobnej disciplíny niektorých druhov platiteľov,
- nárast cien v odbore³ zdravotníctvo, spotreby liekov a zdravotného materiálu.

³ prognóza IFP – HICP podľa COICOP (priemer roka) hovorí o medziročnom prírastku o 4,9 %

4. ODHAD POČTU POISTENCOV

Pri projekcii počtu poistencov pre Rozpočet na rok 2011 vychádza DÔVERA zo súčasného stavu a vývojových trendov štruktúry poistného kmeňa (v súvislosti s §11 Zákona) z informácie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou o prepoistení poistencov k 1.1.2011, z informácií o výsledkoch mesačných prerozdelení ako i z údajov o vývoji a zmenách štruktúry poistencov v systéme verejného zdravotného poistenia (ŠÚ SR).

Zostavovanie predikcie počtu a štruktúry poistencov v systéme verejného zdravotného poistenia je sťažené nekonzistentnosťou údajových základní z prerozdelenia poistného, zo zdrojov ŠÚ SR a údajov ÚDZS (centrálneho registra poistencov). Rizikom pre odhad je najmä zložka poistencov bez platnej poistky v údajovej základni ŠÚ SR.

Rozpočet DÔVERY na rok 2011 kalkuluje s východiskom, že zmena počtu poistencov v priebehu kalendárneho roka je v systéme verejného zdravotného poistenia ovplyvňovaná iba demografickými procesmi, t.j. prirodzeným prírastkom, resp. úbytkom počtu poistencov v dôsledku pôrodnosti a úmrtnosti, a zahraničnou migráciou osôb.

Plán počtu, ale najmä štruktúry poistného kmeňa, úzko súvisí so súčasnou a predikovanou hospodárskou situáciou, ktorá ju značne ovplyvňuje najmä z hľadiska ekonomickej aktivity poistencov.

Tabuľka č.1

Poistenci spolu (v tis. osôb)	1 408
zamestnanci	412
samostatne zárobkovo činné osoby	78
ostatní platitelia poistného	59
ekonomicky neaktívni poistenci	859

5. ROZPOČET PRÍJMOV A VÝDAVKOV

Rozpočet príjmov a výdavkov na rok 2011, ktoré uvádza DÔVERA v prílohe tohto materiálu, je vypracovaný na základe predikovaných makroekonomických parametrov, od nich sa odvíjajúcich vstupných modelových veličín a plánovaného počtu a štruktúry poistného kmeňa pre toto obdobie. Plán úhrad vychádza z predpokladu, že úhrady záväzkov voči poskytovateľom zdravotnej starostlivosti bude DÔVERA realizovať počas rozpočtového obdobia v lehote splatnosti a bude v zmysle pôvodného aj navrhovaného §14 zákona č. 581/2004 Z. z. po celý čas svojej činnosti zabezpečovať platobnú schopnosť.

5.1. ROZPOČET PRÍJMOV

Rozpočet pre rok 2011 predpokladá celkové príjmy bez efektu prerozdelenia poistného vo výške 925,9 mil. eur, čo predstavuje pokles oproti odhadovanej skutočnosti roku 2010 o 16 mil. eur, t.j. o 1,7 %.

Daňové príjmy DÔVERY podľa rozpočtovej kalkulácie dosiahnu výšku 922,5 mil. eur, čo predstavuje 99,6 % z celkových rozpočtovaných príjmov a na jedného poistenca tak predstavujú 656 eur, čo je o 2,3 % medziročne menej.

Príjmy z poistného sú kalkulované ako príjmy z verejného zdravotného poistenia na rok 2011 vo výške 922,5 mil. €, čo je o 16,9 mil. eur, t.j. 1,8 % medziročne menej. Príjmy z poistného na verejné zdravotné poistenie pozostávajú z príjmov z výberu poistného za ekonomicky aktívnych poistencov a z výberu poistného za poistencov, za ktorých platí poistné štát.

Poistné za ekonomicky aktívnych poistencov je rozpočtované sumou 590,6 mil. eur, čo predstavuje medziročný nárast o 3,2 %, teda o 18,4 mil. eur. Prírastok rozpočtovaného príjmu za poistné zamestnancov o 2,9 % je kombináciou stabilizácie, resp. len veľmi mierneho prírastku zamestnanosti a odhadu zmeny ich vymeriavacích základov. Na jedného zamestnanca odhadujeme prírastok poistného vo výške 1,9 %.

Veľmi mierne medziročné zmeny v podobe prírastku kalkuluje Rozpočet za poistencov, ktorí sú individuálnymi platiteľmi poistného. S medziročne takmer nezmeneným príjmom z poistného kalkuluje rozpočet u samostatne zárobkovo činných osôb. Príjem poistného za poistencov, ktorí nie sú zamestnancami, samostatne zárobkovo činnými osobami ani poistencami, za ktorých platí poistné štát (podľa §11 ods. 2 Zákona), kalkuluje Rozpočet vo výške 13,6 mil., čo predstavuje zmenu oproti odhadovanej skutočnosti roku 2010 o 2,9 mil. eur. V tejto súvislosti je však nevyhnutné pomenovať riziko platobnej schopnosti, resp. disciplíny poistencov s touto kategóriou a to vo väzbe na návrh zmeny výšky preddavku na poistné podľa §16 ods. 8 písm. e)

Príjmy za poistencov podľa §11 ods. 8 písm. a) až h), j), o) a p) platného Zákona predpokladá Rozpočet vo výške 329,3 mil. eur. Ide teda o 5,5 percentný medziročný pokles, čo v absolútnom vyjadrení predstavuje 19,3 mil. eur. Prepočítané na jedného poistenca podľa §11 ods. 8 písm. a) až h), j), o) a p) platného Zákona ide o pokles o 23 eur, teda o 5,7 %.

Rozpočítaný príjem z preddavkov na poistné platené štátom a rovnako príjem z ročného zúčtovania poistného plateného štátom sú priamo determinované výškou disponibilných zdrojov v štátnom rozpočte, ktoré sa budú odvíjať aj od počtu ekonomicky neaktívnych poistencov. V roku 2011 DÔVERA kalkuluje s príjmom z ročného zúčtovania poistného hradeného štátom za rok 2010 vo výške 2,6 mil. eur, čo je oproti roku 2010 výpadok zdrojov o viac ako 16 mil. eur.

DÔVERA pre rok 2011 nekalkuluje príjmy zo sankcií súvisiacich so zdravotným poistením, resp. ak ich dosiahne, ich výška bude pre rozpočtovú kalkuláciu irelevantná.

Ostatné príjmy rozpočtuje zdravotná poisťovňa na rok 2011 vo výške 3,4 mil. eur, keď najväčšiu položku tvoria príjmy z refundácií nákladov na ZS za poistencov EÚ (z ÚDZS).

DÔVERA a priori nekalkuluje s príjmami z grantov, transferov, z prijatých úverov, pôžičiek a z nenávratnej finančnej výpomoci.

5.2. ROZPOČET VÝDAVKOV

Rozpočet výdavkov DÔVERY je kalkulovaný na základe plánovaných nákladov na zdravotnú starostlivosť a prevádzkové činnosti poisťovne. Celkové výdavky DÔVERY (príloha) vrátane prerozdelenia sú rozpočítané na rok 2011 vo výške 909,3 mil. eur a teda sú o 5 % medziročne nižšie.

Rozpočet výdavkov na zdravotnú starostlivosť je vypracovaný vo väzbe na plán nákladov na zdravotnú starostlivosť a zameraný na zabezpečenie cieľa zdravotnej poisťovne. Tým je zabezpečiť poistencom zdravotnú starostlivosť v rozsahu a kvalite zodpovedajúcom ich zdravotnému stavu pri zohľadnení platnej legislatívy a finančných možností zdravotnej poisťovne vyplývajúcich z predpokladaného vývoja príjmov. Rozpočítované výdavky za poskytnutú zdravotnú starostlivosť zohľadňujú časový posun medzi obdobím vzniku nákladov a obdobím realizovania úhrad záväzkov. Výdavky na zdravotnú starostlivosť sú na rok 2011 rozpočítované vo výške 742,5 mil. eur, čo predstavuje mierny medziročný prírastok o 1,6 mil. eur (o 0,2 %). Výdavky na ZS na jedného poistenca tak dosiahnu 528 eur a medziročne zostávajú takmer nezmenené.

Rozpočet ďalej kalkuluje s negatívnym výsledkom prerozdelenia poistného pre DÔVERU. Pre stanovenie výsledku prerozdelenia poistného bolo uvažované s pravdepodobnými zmenami princípu prerozdelenia preddavkov na poistné a nákladovými indexmi rizika s platnosťou od začiatku roku 2011. Rozpočet kalkuluje s celkovým výsledkom prerozdelenia poistného v roku 2011 vo výške 126,5 mil. eur, čo predstavuje takmer 14 % z celkových výdavkov zdravotnej poisťovne.

V súvislosti s aktuálnym znením § 6a zákona č. 581/2004. Z. z. môže zdravotná poisťovňa v príslušnom kalendárnom roku vynaložiť výdavky na prevádzkové činnosti zdravotnej poisťovne najviac do výšky 3,5 % z úhrnu poistného pred prerozdelením poistného za príslušný kalendárny rok. Výdavky na správu a prevádzkové činnosti rozpočtuje DÔVERA vo výške 30,2 mil. eur, čo

predstavuje zhruba 3,2 % z odhadovaného úhrnu poistného pred prerozdelením poistného za príslušný kalendárny rok. Bežné výdavky možno odhadovať na úrovni 96 % zo sumy všetkých výdavkov na správu a prevádzkové činnosti.

Ostatné výdavky na správu a prevádzku nelimitované podľa §6a zákona č. 581/2004. Z. z. sú rozpočtované sumou 2,5 mil. eur.

V rámci bežných výdavkov rozpočtu kalkuluje zdravotná poisťovňa s bežnými transfermi v súvislosti s príspevkom na zabezpečenie zdravotnej starostlivosti podľa §8a aktuálneho znenia zákona č. 581/2004 Z. z. vo výške 3,3 mil. eur a príspevkom na činnosť úradu podľa §30 zákona č. 581/2004 Z. z. vo výške 4,3 mil. eur.

6. PRÍLOHA ROZPOČTU

TABUĽKA ROZPOČTU NA VEREJNÉ ZDRAVOTNÉ POISTENIE	
(v mil. eur)	
Príjmy verejného zdravotného poistenia spolu	925.9
z toho:	
■ príjmy z verejného zdravotného poistenia, z toho:	922.5
ekonomicky aktívne obyvateľstvo	590.6
platba štátu	329.3
ročné zúčtovanie poistného	2.6
sankcie súvisiace s poistným	0.0
■ ostatné príjmy	3.4
■ transfery v rámci VS	0.0
Výdavky verejného zdravotného poistenia spolu	909.3
z toho:	
■ výdavky poistenia	742.5
■ výdavky na prevádzkové činnosti poisťovne	30.2
■ výdavky na prerozdelenie poistného	126.5
■ ostatné výdavky	2.5
■ príspevok na činnosť UDZS	4.3
■ príspevok na činnosť OS ZZS	3.3
Celkový prebytok verejného zdravotného poistenia	16.6